

Паляниця Ольга, Михальчишин Катерина

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Микитюк П. П.)

УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ ПРОГРАМ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Ефективність як форма регулювання процесів і результатів діяльності у всіх сферах – виробничо-технічних, торгово-економічних, соціальних і інших відносин, – ухвалена на міжнародному рівні. Сама суть управління енергоефективністю продовжує змінюватися і розвиватися.

У сьогоднішньому світі енергоемність розглядається серед вагомих чинників національної конкурентоспроможності. А тому державна політика, спрямована на її посилення, має включати окрему складову – політику енергоефективності, заходи якої втілюватимуться одночасно в енергетичній, економічній та екологічній площині і матимуть відношення насамперед до енергозбереження, техніко-технологічної модернізації та екологізації національного виробництва. Перехід до ринкових цін на енергоресурси і велика енергоемність виробництва, притаманна для української промисловості, ставлять питання енергоефективності у ранг основного стратегічного пріоритету як для українського бізнесу, так і для енергетичної безпеки держави в цілому. В світі питанням енергоефективності приділяється велика увага.

Сучасний етап розвитку світової енергетики характеризується пришвидшеним ростом енергоефективності, диверсифікацією виробничої структури і розміщенням енергетики. Гальмування росту енергоспоживання в промислово розвинених країнах пов'язано з ростом інвестицій в енергозберігаючі технології, а не у виробництво енергії. Вживання нових технологічних і управлінських рішень збільшило ефективність перетворення і кінцевого споживання енергії і вже зробило значний внесок в скорочення споживання енергії. Таким чином, забезпечується новий взаємозв'язок енергетики і економіки, за якого посилення споживання енергії все більше відстає від темпів економічного розвитку. Так, якщо до початку 1970-х років кожний процент росту ВВП в світі вимагав практично такого ж приросту споживання і виробництва енергії, то вже протягом останніх двадцяти років енергоспоживання росте вдвічі повільніше ВВП. В перспективі цей головний індикатор економічної ефективності може знизитись до 0,25...0,3%. В більшості промислово розвинених країн бажання збільшити енергоефективність отримало характер національної ідеї. Внутрішня державна політика спрямована на оптимізацію енерговитрат шляхом енергозбереження і

розвитку відновлюваних джерел енергії. При цьому застосовується комплексна система енергоменеджменту, в якій енергозбереження стає ще й засобом технологічного забезпечення розвитку економіки.

На мій погляд, побудова енергоефективного господарства є необхідним етапом в досягненні цілей його розвитку. Раціональне, ефективне і економічно стійке виробництво та розумне використання енергії, оновлення інфраструктури виробничих сил соціального сектору та інноваційний розвиток є основними засобами росту економіки.

Енергоефективність стає важливим ресурсом і гарантом формування необхідного потенціалу для подальшого розвитку держави і суспільства. Нарешті, побудова енергоефективного господарства – це не самоціль, а засіб вирішення концепції довгострокового соціально-економічного розвитку.

Для кардинального підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів в країні необхідне скорочення енергоємності вітчизняної економіки на 40%, до рівня країн ЄС та зниження рівня енергоємності ВВП. Для їх реалізації необхідно створити досконалу систему управління енергоефективністю та енергозбереженням.

В даний час держава повинна зосередити відповідну увагу проблемі енергозбереження і з цією метою розробити дійсну стратегічну політику підвищення енергоефективності.

Розробка новітньої нормативно – правової бази є основною умовою розвитку енергозбереження та енергоефективності в країні.

Отже, невідкладне впровадження пріоритетних проєктів, а також організація роботи з реалізації досконалої системи управління енергоефективністю, дасть змогу значно підвищити рівень енергетичної ефективності економіки, зменшити залежність від імпорту паливно-енергетичних ресурсів та підвищити рівень енергетичної безпеки держави.

Використані джерела

1. Купчак, В. Р. Стратегічне управління енергозбереженням у забезпеченні підвищення енергоефективності, економічної ефективності та економічної безпеки промислових підприємств і комплексів регіону / В. Р. Купчак // Економіка та держава. – 2015. – № 8. – С. 87-89.

2. Мазур І. М. Аналіз енергетичної безпеки підприємства : теоретичні та практичні засади [Електронний ресурс] / І. М. Мазур // Ефективна економіка. – 2014. – №3. – Режим доступу до журн.: <http://www.economy.nayka.com.ua>